

Nicolae Istrate

(BRĂILA)

Puncte pentru un program viitor

Închei prima stagiune ca director de teatru și emiterea unor considerații poate părea un act de îndrăzneală cu atât mai mult cu cât fiecare stagiune include în ea o latură de continuitate și una de discontinuitate, fenomen care angajează un director cu responsabilități majore, obligându-i o minimă durată și — dacă se poate — o rodnică permanență.

În interacțiunea dintre aceste două laturi — în care, fără a o absolutiza, trebuie să spun că am acordat prioritate discontinuității, adică elementelor noi ce-și solicită dreptul la continuitate imediat după instalarea și verificarea lor — cred că stă explicația unor biruințe cit și prezența unor inconsecvențe care ne dau de gândit. Care sînt acestea? Biruințele noastre, în cadrul limitelor enunțate, au fost spectacolele: *Asta-i ciudat* de Miron Radu Paraschivescu (regia Yannis Veakis, scenografia Elena Pătrășcanu-Veakis și Al. Brătășanu), spectacol ce s-a impus ca o performanță de răsunset republican și care

constituie în fond aportul nostru valoric, detașat, la bilanțul stagiunii pe țară. Urmează apoi *Fedra* de Racine (regia D. Dinulescu, scenografia V. Crețulescu), *Violențele lui Sca-pin* (regia Laurențiu Azimioară, scenografia Valeriu Moisescu) și spiritualul spectacol realizat de Mihai Berechet și Adriana Leonescu cu piesa *Întîlnire cu îngerul* de Sidonia Drăgușanu. Mă opresc la aceste spectacole (deși aș găsi puncte de sprijin și în *Al patrulea anotimp*, pus în scenă de Ion Dinescu, și *Candida* în regia lui D. Dinulescu, ambele decorate de Gh. Matei), deoarece ele au demonstrat valoros spiritul nostru de echipă, au solicitat un continuu exercițiu profesional, au angajat efortul conștient și dinijat, suplinind uneori, deficitul de experiență; au jucat așadar și vor continua să joace un rol formativ față de actori și față de publicul orașului nostru.

O a doua considerație, pe care mă simt obligat să o fac, este aceea a eficienței activității teatrului din Brăila. Cifrele, indicînd

VĂZUTĂ DE DIRECTORI

numai rezultate cantitative, vor suna destul de rigid, dar le socotesc necesare. În primele șase luni ale anului, planul la spectatori și încasări a fost depășit cu 26%, capacitatea sălii fiind folosită într-o medie de 90%. Publicul vine la teatru — aceasta e constatarea cea mai îmbucurătoare a stagiunii. Nu cumva însă această îmbucurătoare constatare ar putea fi un îndemn către autoliniștire? Există fără îndoială acest pericol, dar ne vom feri de el. E o obligație vitală pentru noi.

Este nevoie să conspirăm permanent împotriva automulțumirii, în fond, împotriva rutinei, a oboselii, a sărăciei de imaginație, a superficialității, în construirea convenției teatrale. Astfel, a aduce un colaborator nu înseamnă a ne angaja împotriva casieriei teatrului și nici împotriva unui anumit om, ci împotriva unor semne de oboseală. Studioul experimental — în care ne-am propus să realizăm, în stagiunea următoare, *Cezar, mășcariciul piratilor* de D.R. Popescu; *Arca lui Noe* de I. D. Sîrbu; *Bărbierul din Sevilla* de Beaumarchais — este el însuși un mijloc de luptă împotriva modalităților desuete, altfel nu și-ar explica imperioasa lui necesitate. Vom „conspira” și împotriva publicului, acest element viu, fără de care nu putem trăi, pentru a-l scoate, atunci când e cazul, din mrejele divertismentului facil, pentru a-l înarma tot mai bine cu înțelegere în receptarea valorilor mai subtile ale artei noastre. Rezultatele acestei stagiuni sînt un argument și un îndemn.

Stagiunea a demonstrat prin succesele și inconsecvențele ei că un teatru nu este doar voința unui singur om, ci rezultatul unei mentalități colective. La noi, în ultima vreme, se pune accentul pe spiritul de echipă. Multe din spectacolele stagiunii își datorează existența ca acte de cultură, în primul rînd, acestui spirit de echipă care, în ultimă instanță, se confundă cu disponibilitatea colectivă de a accepta o modalitate de lucru și de a nu ocoli nici un efort pentru realizarea ei.

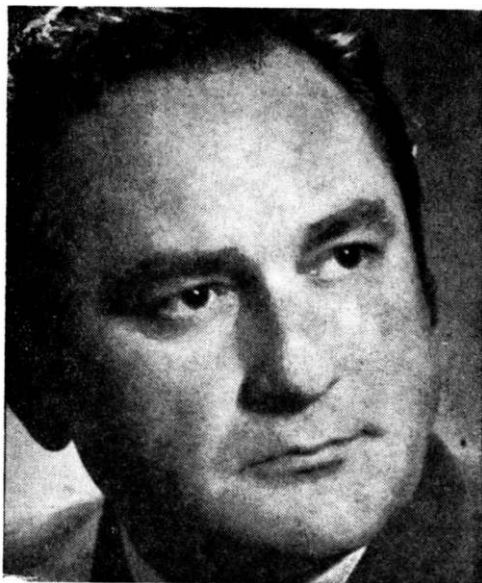
Ceea ce caracterizează, cred eu, de asemenea, favorabil, stagiunea noastră este și repertoriul axat pe o temă generală: vechile, noile și veșnicele legi morale. Nu facem o lege generală, dar de astă dată, am căutat tema și *pe urmă* am ales lucrările, în funcție de ea, de posibilitățile artistice și materiale ale teatrului, de gustul publicului la ora aceasta. Am reușit să îmbinăm în această temă piesa clasică cu piesa modernă și să pedalăm pe o notă care ne place — atributul poetic al teatrului. Au intervenit și note armonice mai relaxate — *O zi de odihnă. Nu credeți în bărbați, Acul cunetrei Garton* — tocmai pentru a nu încerca să impunem un anumit gust, fără a

pregăti și a iniția mai întîi publicul pe diversele zone de cunoaștere a ideii de teatru. Stagiunea a marcat deci o preocupare repertorială și asta e un lucru — cel puțin ca intenție — pozitiv.

În concluzie: o stagiune în care balanța înclină spre satisfacție, o stagiune cu reale puncte de sprijin pentru un drum ascendent. Experiența ne arată că nu întotdeauna am știut să folosim astfel de situații pilot, că nu întotdeauna ele au constituit un ghid pentru mai mult și mai bine. Iată de ce, considerațiile făcute devin pentru noi puncte pentru un viitor program.

Ion Maximilian
(Constanța)

O stagiune a întrebărilor

Cred că actuala stagiune prezintă o serie de caracteristici ce mă îndreptătesc să o consider — cel puțin pentru o stagiune — a întrebărilor. În primul rînd, teatrul nostru peste cîteva luni împlinește douăzeci de ani.